

СТАНОВИЩЕ

от **проф. д-р Румяна Панайотова Мечева**, пенсионер ИБЕИ-БАН,
член на Научно жури, заповед №47/12.06-2023 на Директора на ИБЕИ-БАН
във връзка с участие в конкурс обявен в бр. №38/28.04.2023 г. на Държавен вестник
за заемане на академичната длъжност “доцент”
по Професионално направление 4.3. - Биологични науки,

Научна специалност: „Екология и опазване на екосистемите“, за нуждите на секция
„Биомониторинг и екологичен риск“, отдел „Екосистемни изследвания, екологичен
риск и консервационна биология“, ИБЕИ, БАН

В настоящия конкурс главен асистент д-р Йордан Кошев е единствен кандидат.
Прегледът на документите показва, че процедурата по разкриване и обявяване на
конкурса е спазена. Представеният комплект материали на електронен носител е
изготвен съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБ
(ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение и вътрешните правилници на БАН и
ИБЕИ-БАН, и отговарят на критериите за придобиване на академичната длъжност
„доцент“.

Д-р Йордан Кошев придобива ОКС «магистър» - Специалност: Биология в БФ на СУ
„Св. Климент Охридски“ през 2003 г. През 2012 г. придобива ОНС „доктор“ по
специалност „Зоология“. От 2001 до 2010 г. Работи в бившия Институт по зоология –
БАН, след което от 2010 до 2012 г. като асистент в ИБЕИ – БАН от 2012 и досега е
главен асистент в ИБЕИ, БАН.

В обявения конкурс, извън дисертационния си труд, д-р Кошев участва с 30 научни
публикации (18 публикации в списания с IF/SJR, 0 публикации без IF/SJR и 13 глави от
книги.

Според кватилите, в които Journal Citation Reports (JCR) на Web of Science групира
научните списания с импакт-фактор (IF) 5 са с Q1, 6 са с Q2, 4 с Q3 и 3 с Q4, с което д-р
Кошев събира 117 точки при изискуеми 100 т. по показател В от Правилника за
прилагане на ЗРАСРБ.

Видимата в научните бази данни (Scopus и WoS) научна продукция и цитирания носят
на д-р Кошев по Scopus *H-index*: **5** (92 цитата на публикации в *Scopus*) и Web of
Science *H-index*: **5** (80 цитата на публикации в *WoS*)

Оценката за качество и обективен показател на научната продукция са цитиранията –
открити са общо 100 цитирания от които се събират 200 точки (изискуем минимум 50).

Към документите по конкурса кандидатът е представил справка и за 30 негови участия в национални и международни научни форуми, от които 14 са на проведени в страната и 16 – в чужбина.

Трябва да се подчертае, че основните и **най-значими приноси** от научните изследвания на д-р Йордан Кошев са свързани с проучването на европейския лалугер (*Spermophilus citellus*) в следните направления:

- Адаптации при транслокация на индивиди с природозащитна цел. Получени са особено интересни са резултати от изследването на глюкокортикоидния метаболит на кортизола като индикатор определящ нивата на стрес, който лалугерите изпитват в зависимост от степента на инвазия с хелминти, паразити и пространственото поведение след освобождаването им в новата среда.

- Филогеографски, молекулярно генетични и цитогенетични изследвания в помощ на консервационна биология, като е реконструираната филогеографията на вида и се установяват две основни географски групи – северна и южна, а популацията населяващата територията на днешна България е център на видообразуване.

Българската популация има и най-голямо генетично разнообразие с 4 хаплотипни линии от общо 7 за вида. Разширено изследване на лалугерови популации от Гърция показва, че България е център на прародината на вида, и е с най-голямо генетично разнообразие. На база половите хромозоми е предложен еволюционен модел на кариотипа на *S. citellus*

Проучено е поведението и междувидовите взаимоотношения на *S. citellus* с други животински видове - насекоми, птици, влечуго и бозайник, които могат да подпомагат опазването на вида и са ключови при избор на места за освобождаване на индивиди във високопланински условия.

Научно-приложните приноси са свързани с проучване и управление на две защитени зони от НЕМ „Натура 2000“ с акцент върху *S. citellus*;

Направена е оценка на дребните бозайници (*Micromammalia*), като моделни обекти за екологични проучвания, както и проучване на разпространението и влиянието на инвазивни чужди видове бозайници в България.

Други приноси

Усилията за опазване на биоразнообразието в страната са свързани и със специалното внимание към чуждите инвазивни видове - ондатра (*Ondatra zibethicus*), нутрия (*Myocastor coypus*) и енотовидно куче (*Nyctereutes procyonoides*) и влиянието им върху други видове,

Ръководство и участие в научни проекти

Д-р Йордан Кошев е участвал, като ръководител от страна на ИЗ-БАН в разработването на 2 национални и на 4 международни проекта като ръководител от българска страна. Участвал е в 18 научно-приложни проекта, в които ИБЕИ-БАН е водеща организация

или основен съизпълнител. Развивал активно експертна и консултантска дейност в помощ на институции и органи за управление.

Осъществил е ръководство на 1 успешно защитил редовен докторант.

Бележки и предложения:

Препоръчвам по-активно търсене на възможности за ръководство на проекти с външно финансиране.

Заключение:

Въз основа на подадените от кандидата документи, представените списъци на научни публикации, цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация *Web of Science (WoS)* и *Scopus*, както и справката на научните приноси от неговите изследвания, може категорично да се твърди, че кандидата е утвърден специалист, с ясно очертан профил на научноизследователската работа в областта на консервационната биология и напълно отговаря на минималните държавни изисквания, изискванията на БАН, и надхвърля критериите на НС на ИБЕИ-БАН и за придобиване на академичната длъжност „доцент“. Всичко това, и като член на Научното жури, както и личните ми впечатления ми дават основание да изразя убедено положителното си становище по отношение на кандидатурата на д-р Йордан Кошев и препоръчвам на членовете на почитаемия Научен съвет на ИБЕИ да гласуват положително за избирането д-р Кошев на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 4.3. Биологични науки

проф. д-р Румяна Мечева

31.08.2023